

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTOST306SOK Irodalom és társművészetek II. ea.

Tantárgy neve: Irodalom és társművészetek	Tantárgy Neptun kódja(i): BTOST301SOK, BTOST306SOK, BTOST315SOK (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Darab Ágnes egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Darab Ágnes egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Irodalom és társművészetek II. ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOST306SOK (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 2T (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: BTOST301SOK (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: BTOST301SOK: 2, BTOST306SOK, BTOST315SOK: 1 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): kollokvium (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: BTOST301SOK: 4, BTOST306SOK, BTOST315SOK: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A kurzus célja, hogy irodalmi művek segítségével szemléltesse, milyen hatással volt a fotográfia megjelenése a valóság értelmezésére. Az új médiumhoz való viszony változásain át nyomon követhetjük annak tudatformáló hatását: a fényképek megjelenése az irodalomban eleinte csak a mimézis szolgálatában áll, később a fotók egyre gyakrabban válnak szövegpoétikai eszközzé.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgatók európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel ismerik meg a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő jelenségeit, irodalmi értelmezésének ismert eljárásait és módszereit. Képet kapnak az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereiről, megismerkednek egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel. <i>képesség:</i> A hallgatók megismerve az irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, e jelenségeket releváns európai kontextusban értelmezik. Megtanulnak az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. – Képesek lesznek az irodalmi szövegeket, illetve az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni, a problémákat releváns módszertani megközelítésből elemezni. <i>attitűd:</i> A hallgatók megismerik a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét, kiállnak annak megőrzésért. Tudatosan képviselik a	

megismert szakmai normákat, és hitelesen közvetítik azokat.

autonómia és felelősség:

A hallgatók megtanulnak felelősséget vállalni szövegeikért, tisztán látni azok szakmai értékét és esetleges hiányosságait, betartani a tudományterületen érvényes szakmai és etikai normákat. Tudatosan képviselik az irodalom- és kultúratudomány területén alkalmazott módszereket, és elfogadják más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait

Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:

1. Fotográfia – egy új médium megjelenése
2. A fotográfia referencialitása
3. Fotográfia és emlékezet
4. Irodalom és fotográfia (Ivo Andric *A fotoplasztikon*, Julio Cortazar *Nagyítás*)
5. Michelangelo Antonioni *Nagyítás* – a filmes adaptáció értelmezése
6. Roland Barth és Andrzej Stasiuk *André Kertész Vak muzsikusa* című képéről
7. Holokausztirodalom és fotográfia – képtilalom, tanúság, utóemlékezet
8. Pilinszky és az auschwitzi fotográfia (*Auschwitz, Egy fénykép hátlapjára*)
9. A fényképek szerepe Márton László *Árnyas fűtca* című regényében
10. A lappangó fotóalbum és a regény. Mennyiben módosíthatja Ács Irén fényképgyűjteményének megjelenése az *Árnyas fűtca* értelmezését? (Ács Irén – Levendel Júlia, *Órizd meg...*)
11. Austerlitz fotói Seebald regényében
12. Pillanatfelvételek a tragédia előtt – a képek szerepe Piotr Szewc regényeiben (*Pusztulás, Alkonyok és reggelek*)
13. Családi albumok
14. Ikonikus képek

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Walter Benjamin, *A fényképezés rövid története = Angelus Novus*, Budapest, Magyar Helikon, 1980. 687–709.

Susan Sontag, *A fényképezésről*, Budapest, Európa, 1981.

Roland Barthes, *Világoskamra: jegyzetek a fotográfiáról*, Budapest, Európa, 1985.
Mary Warner Marien, *A fotográfia nagykönyve. A fényképezés kultúrtörténete*, Typotex, 2011. (251-254;317-325; 327-328)
Visual Culture and the Holocaust, Ed. ZELIZER, Barbie, New Brunswick, Rutgers Depth of Field Series, 2001.
Hans Belting, *Képanthropológia*, Budapest, Kijarat Kiadó, 2003.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

François Brunet, *Photography and Literature*, London, Reaktion Books Ltd, 2009.
Ivo Andrić, *A fotoplasztikon = A lőportorony*, Újvidék, Forum, 1974. 145–185.
Julio Cortazar, *Nagyítás*, Budapest, Európa, 1977.
Závada Pál, *A fényképész utókora*, Budapest, Magvető, 2004.
Piotr Szewc, *Pusztulás*, Pécs, JAK – Jelenkor, 1994.
Márton László, *Árnyas főutca*, Pécs, Jelenkor, 1999.
W. G. Sebald, Austerlitz, Budapest, Európa Kiadó, 2007.
Lénárt Tamás, A szó-kép probléma és a technikai médiumok. Fotográfia és irodalom. *Alföld*, 2010. 5.
Ács Irén – Levendél Júlia: *Őrizd meg...* Budapest, Liget, 2005.
Kiss Noémi, Mondta Austerlitz, mondta Sebald. W. G. Sebald Austerlitz című kötetéről. *Beszélő*, 2008. 8.